

-2 the Khadira tree. -पत्रम् a sort of ear-ornament; विलासिनीविभ्रमदन्तपत्रम् R. 6. 17; Ku. 7. 23; (often used in Kadambari). Den. दन्तपत्रति = represents the ear-ring (दन्तपत्र); पाण्डुच्छत्रति दन्तपत्रति वियल्लक्ष्मीकुरङ्गीदृशः P. R. 7. 62. -पत्रकम् an ear-ornament. -2 a Kunda flower. -पत्रिका 1 an ear-ornament; विदग्धलीलोचितदन्त-पत्रिका Śi. 1. 60. -2 Kunda. -3 a comb; Mb. 1. 3. 157 com. -पवनम् 1 a tooth-brush. -2 cleaning or washing the teeth. -पाञ्चालिका an ivory doll; स्तन्यत्यागात्प्रभृति सुमुखी दन्तपाञ्चालिकेव क्रीडायोगं तदनु विनयं प्रापिता वर्धिता च Mā. 10. 5. -पातः the falling out of the teeth; Bri. S. 66. 5. -पालिः f. an ivory hilt (of a sword). -पाली 1 the point of a tooth. -2 the gums; Bri. S. 68. 97. -पुप्पुटः, -टकः gum-boil. -पुष्पम् 1 the Kunda flower. -2 fruit of the clearing-nut plant (कतकफल). -प्रक्षालनम् washing the teeth. -प्रवेष्टम् sheath of an elephant's tusk; Mātanga L. 5. 4; ऊर्ध्वार्धसिच्छिन्नदन्तप्रवेष्टम् Śi. 18. 47. -फलः the wood-apple tree. (-ला) long pepper. -बीजः, बीजकः Pomegranate. -भागः 1 the fore-part of an elephant's head (where the tusks appear). -2 part of a tooth. -मलम्, -रजस् n. the tartar of the teeth. -मांसम्, -मूलम्, gums. -मूलीयाः (pl.) the dental letters, viz. ल, त्, थ, द, ध, न, ल, and स. -रोगः tooth-ache. -लेखकः one who earns his bread by painting or marking the teeth. -वर्णः a. brilliant. -वल्कम् the enamel of the teeth. -वल्गम्, -वासस् n. the lip; तुलां यदारोहति दन्तवाससा Ku. 5. 34; Śi. 10. 86. -वीजः, -वीजकः the pomegranate tree. -वीणा 1 a kind of musical instrument or harp. -2 chattering of the teeth; दन्तवीणां वादयन् Pt. 1. -वेष्टः 1 the gums; Y. 3. 96. -2 a ring round the tusk of an elephant; Mb. 7. 90. 19. -3 a tumor of the gums. -वैदर्भः loosening of the teeth through external injury. -व्यसनम् fracture of the teeth. -व्यापारः ivory work; K. -शङ्कुः a pair of pincers for drawing out teeth. -शठ a. sour, acid. (-ठः) 1 sourness, acidity. -2 N. of several trees with acid fruit like the citron, tamarind, wood-apple. -शर्करा tartar of the teeth. -शाणः a kind of tooth-powder, dentifrice. -शिरा 1 a back or double tooth. -2 the gum. -शलः, -लम् tooth-ache. -शोधनिः f. a tooth-pick. -शोफः swelling of the gums. -संघर्षः gnashing or rubbing together the teeth. -हर्षः morbid sensitiveness of the teeth (as when they are set on edge). -हर्षकः the citron tree.

दन्तक a. paying attention to one's teeth. -कः 1 A tooth (at the end of comp.); see दन्त. -2 A peak, summit. -3 A pin or shelf projecting from a wall, bracket.

दन्तादन्ति ind. Tooth against tooth, biting one another; Mb. 8.

दन्ताचलः, दन्तिन् m. An elephant; Bv. 1. 60; पुण्येणत्वमापन्नैर्बन्धन्ते मत्तदन्तिनः H 1. 35; R. 1. 71; Ku.

सं. इ. को.... १०१

16. 2; दृष्टयैवाङ्कुशमुद्रया निगडितो दारिद्र्यदन्तावलः Suktisundara 5. 3. The Nm. adds: दन्ती तु वारणे, कोडे, श्वाने, व्याघ्रे, मृगाधिपे। ओषधीनागहेरम्बसोमेष्वायथ.....॥ -Comp. -दन्तः ivory. -मदः the juice exuding from the temples of an elephant in rut. -वक्त्रः Gaṇeśa.

दन्तुर a. [दन्त-उरच्] 1 Having long or projecting teeth; शूकरे निहते चैव दन्तुरो जायते नरः Tv.; Śi. 6. 54. -2 Jagged, dentated, notched, serrated, uneven (fig. also); अखर्वगर्भस्मितदन्तुरेण Vikr. 1. 50. -3 Undulatory. -4 Rising, bristling (as hair). -5 Overspread, covered with; U. 6. 27. -Comp. -छद्दः the lime tree.

दन्तुरित a. 1 Having long or projecting teeth. -2 Notched, serrated, bristling; केतकिदन्तुरिताशे Git 1; उल्लभ-भर° 11; K. 216. -3 Besmeared, covered with; Mā. 3.

दन्तुल a. Having or furnished with teeth.

दन्त्य a. [दन्ते दन्तमूले वा भवः यत्] 1 Dental. -2 Suitable to the teeth. -न्त्यः (i. e. वर्णः) A letter of the dental class; see दन्तमूलीय above. -Comp. -ओष्ठय a. denti-labial.

दन्दशः A tooth.

दन्दशुकः a [दंश्-यङ्-ऊक] 1 Biting, venomous. उवाचोपायं नितरां दन्दशुकाः प्रमादिनः। सर्पसत्रे प्रयास्यन्ति तीक्ष्णा विषधराः क्षयम्॥ Bm. 1. 163-4. -2 Mischievous, malignant; Mb. 5. 35. 64. -कः 1 A serpent, snake; Bhāg. 5. 26. 33. -2 A reptile in general. -3 A demon, Rākṣasa; इषुमति रघुसिंहे दन्दशुकाञ्जिघांसौ Bk. 1. 26.

दन्दम्यमाण a. (frev. from दम्) going by different ways; दन्दम्यमाणाः परियन्ति मूढाः Kaṭh. 1. 2. 5.

दन्धवनः A kind of whistling cane; Mb. 12. 86. 14.

दध्, दन्म् I. 1, 5 P. (दभति or दभ्नोति, दब्ध; desid. धिप्सति, धीप्सति, दिदभिषति) 1 To injure, hurt. -2 To deceive, cheat. -3 To go. -II. 10 U. (दम्भयति-ते) To impel, propel, drive onward. अस्मान् कदा चना दम्भ Rv. 1. 84. 20.

दब्धिः f. Ved. Injury, hurt, damage.

दभः Ved. Deception, fraud.

दध्र a. Little, small; अदध्रदर्भामधिशय्य स स्थलीम् Ki. 1. 38; see अदध्र. -2 Dull, not sharp; अहो बत मयाऽसाधु कृतं वै दध्रबुद्धिना Bhāg. 6. 7. 11. -ध्रः The ocean. -ध्रम् Distress; रिपुः स्तेनः स्तेयकृद् दध्रमेतु Rv. 7. 104. 10 -ध्रम् ind. A little, slightly, to some extent; दध्रं पश्यद्गण उर्विया विचक्ष Rv. 1. 113. 5.

दम् 4 P. (दाम्यति, दमित, दान्त) 1 To be tamed. -2 To be calm or tranquil; Ms. 4. 35; 6. 8; 7. 141. -3 To tame, subdue, conquer, restrain; यमो दाम्यति राक्षसान् Bk. 18. 29; दमित्वाप्यरिसंघातान् 9. 42, 19; 15. 37. -4 To pacify. -Caus. (दमयति-ते) 1 To tame. -2 To subdue, conquer, overpower; अस्त्वयं सर्वदमनः सर्वं हि दमयत्यसौ Mb. 1. 74. 8. -3 To afflict, crush down; अतिभारेण दमयति Pt. 4.